

## Raadsvoorstel

onderwerp Tussenevaluatie 2016 3D's  
raadsnummer 2017 3  
collegevergadering d.d. 13 december 2016  
raadsvergadering d.d. 25 januari 2017  
fatale termijn 13 december 2016  
programma Zorg en Welzijn  
portefeuillehouder V. Tax

## GEMEENTEBESTUUR

team MOVZVMOPIO  
registratienummer 1058704  
steller W. van Horck, M. Benthem,  
G. Franssen  
doorkiesnummer 06-54750667;  
06- 11310475; 06-14354183;  
e-mail w.vanhorck@venlo.nl ;  
m.benthem@venlo.nl; g.franssen@venlo.nl  
datum 6 december 2016  
bijlage(n) 1  
datum verzonden

### Voorstel om te besluiten

#### Voorgesteld wordt om

1. Kennis te nemen van de Tussenevaluatie 2016 beleidsplan decentralisaties sociaal domein;
2. de daaruit voortvloeiende 19 aanbevelingen, opgenomen in het raadsbesluit, vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Venlo  
de secretaris

de burgemeester

Piet Lucassen

Antoin Scholten

### Samenvatting (Verplicht)

In oktober 2014 hebt u het beleidsplan "Een bijzondere tijd, beleidsplan decentralisaties in het sociaal domein gemeente Venlo" vastgesteld als voortschrijdend 4-jarenplan dat jaarlijks wordt bijgesteld, met als ingangsdatum 1 januari 2015<sup>1</sup>. U dient dus elk jaar voor de onderdelen van het plan die tot uw verantwoordelijkheid behoren, opnieuw te bepalen of het beleid aangepast wordt of dat het ongewijzigd kan worden voortgezet.

Ter voorbereiding van dit besluit hebben we een tweede tussenevaluatie uitgevoerd. De bevindingen zijn opgenomen in bijgaande "Tussenevaluatie 2016 beleidsplan decentralisaties sociaal domein", hierna te noemen Tussenevaluatie 2016.

*Tevredenheid over transitie, intensiveren transformatie nodig, financiële opgave voor 2017 en verder.*

Als we kijken waar we nu na een kleine twee jaar staan, dan constateren we dat de aandacht tot dusverre vooral gericht is geweest op het goed neerzetten van de toegang voor individuele maatwerkvoorzieningen in Wmo en de Jeugdwet en op zorgcontinuïteit voor de burgers. Ook in het jaar 2016 is hier de energie op gericht geweest, met name op het afronden van de herindicaties en het doorontwikkelen en verbeteren van processen. Door de sterke focus op de toegang en de individuele maatwerkvoorzieningen, is er gemeente-breed geen duidelijk waarneembare focus op het preventieve deel en op het activeren, stimuleren van burgers en groepen in de samenleving. Terwijl dat juist het kerndoel van de decentralisaties is. De beweging op de zogenaamde trap van oplossingen, vindt nog onvoldoende plaats. Dit vraagt om extra inspanningen.

De Tussenevaluatie 2016 leidt tot 19 aanbevelingen die samen moeten leiden tot de beoogde intensivering van de transformatie.

Uit de Finrap 2016 blijkt, dat er voor 2016 een tekort binnen het financieel kader sociaal domein wordt verwacht van € 4,3 miljoen, welk kan worden gedekt uit de reserve decentralisaties.

Tegelijkertijd zien we dat de beschikbare financiële middelen vanaf 2017 verder afnemen, door een verdere daling van de integratie-uitkering, vooral op gebied van jeugd.

Er zijn dus aanvullende maatregelen en bijbehorende besluiten nodig om binnen de gestelde financiële kaders te blijven. Dit betekent ook, dat er soms lastige keuzes gemaakt moeten worden.

Met de maatregelen voortvloeiend uit de aanbevelingen in deze Tussenevaluatie 2016 verwachten wij de tekorten in het sociaal domein te kunnen terugdringen. Zeer waarschijnlijk zal dat in 2017 nog niet leiden tot een sluitend geheel en moet ook in 2017 de reserve decentralisaties nog worden aangesproken. Deze bedraagt op dit moment nog € 7,5 miljoen, maar hiervan moet (zoals aangegeven) naar verwachting € 4,3 worden ingezet om 2016 sluitend te maken, waarna er nog € 3,2 miljoen rest.

Momenteel vindt een uitwerking van de aanbevelingen uit deze Tussenevaluatie in concrete maatregelen plaats. De doelstelling daarbij is om ook de komende jaren binnen het budgettaire kader te blijven. Wij zullen u in februari 2017 informeren over deze maatregelen en verwachte financiële effecten daarvan.

Aan uw raad wordt gevraagd in te stemmen met de 19 aanbevelingen, verwoord in dit raadsvoorstel.

<sup>1</sup> Raadsbesluit nr. 2014-84 van 29 oktober 2014

## Raadsvoorstel - onderbouwing

### Bijlagen

<b>Nr.</b>	<b>Naam</b>	<b>Datum</b>
1.	Tussenevaluatie 2016 beleidsplan "Een bijzondere tijd"	November 2016

### Onderbouwing

#### ■ Algemene toelichting

#### 1. Wat is kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

In oktober 2014 hebt u het beleidsplan “Een bijzondere tijd, beleidsplan decentralisaties in het sociaal domein gemeente Venlo” (hierna te noemen beleidsplan decentralisaties sociaal domein) vastgesteld als voortschrijdend 4-jarenplan dat jaarlijks wordt bijgesteld. met als ingangsdatum 1 januari 2015<sup>2</sup>. U dient dus elk jaar voor de onderdelen van het plan die tot uw verantwoordelijkheid behoren, opnieuw te bepalen of het beleid aangepast wordt of dat het ongewijzigd kan worden voortgezet.

Ter voorbereiding van dit besluit hebben we een tweede tussenevaluatie uitgevoerd. De bevindingen zijn opgenomen in bijgaande “Tussenevaluatie 2016 beleidsplan decentralisaties sociaal domein”, hierna te noemen Tussenevaluatie 2016.

#### *Tevredenheid over transitie, intensiveren transformatie is nodig*

Als we kijken waar we nu na een kleine twee jaar staan, dan constateren we dat de aandacht tot dusverre vooral gericht is geweest op het goed neerzetten van de toegang voor individuele maatwerkvoorzieningen in Wmo en de Jeugdwet en op zorgcontinuïteit voor de burgers. Ook in het jaar 2016 is hier de energie op gericht geweest, met name het afronden van de herindicaties, het doorontwikkelen en verbeteren van processen. Door de sterke focus op de toegang en de individuele maatwerkvoorzieningen, is er gemeente-breed geen duidelijk waarneembare focus op het preventieve deel en op het activeren, stimuleren van burgers en groepen in de samenleving, terwijl dat juist het kerndoel van de decentralisaties is. De beweging op de zogenaamde trap van oplossingen, vindt nog onvoldoende plaats. Dit vraagt om extra aandacht.

De Tussenevaluatie 2016 leidt tot de onderstaande aanbevelingen.

#### *Wmo*

1. “Ontzorg” initiatiefnemers van burgerinitiatieven en activiteiten in de wijk en faciliteer de initiatieven die daarvoor in aanmerking komen, indien nodig ook structureel;
2. Onderzoek de mogelijkheid van andere vormen van algemene voorzieningen, die een goed alternatief kunnen vormen voor het inzetten van dure individuele maatwerkvoorzieningen, kijk daarbij ook naar “best practices” elders. Ondersteun de ontwikkeling van de meest kansrijke ideeën;
3. Voer het onderzoek naar sturing en bekostiging van huishoudelijke hulp uit in het kader van het bredere onderzoek genoemd in aanbeveling nummer 17;

<sup>2</sup> Raadsbesluit nr. 2014-84 van 29 oktober 2014

## Raadsvoorstel - onderbouwing

### *Jeugd*

4. Creëer mogelijkheden voor de uitvoeringsteams jeugd om in te kunnen zetten op voorliggende- en algemene voorzieningen. We denken hierbij aan het eenvoudiger inzetten van voorliggende voorzieningen en bieden van ruimte aan gezinscoaches om zonder indicatie lichte zorgvragen op te kunnen pakken;
5. Pas het uitvoeringsconcept op onderdelen aan zodat Jeugdwet (jeugdtaken) effectiever en efficiënter kunnen worden uitgevoerd: we denken aan een 'snelle' route leefzorgplan;
6. *Financiën*  
De toegang tot jeugdhulp moet, met name ook vanuit financieel oogpunt, kritisch worden geanalyseerd om te kijken hoe de instroom richting maatwerkvoorzieningen kan worden ingeperkt. Met een projectorganisatie (taskforce jeugd) gaan we concreet met het thema jeugd aan de slag. Een van de zaken waar deze projectorganisatie aan gaat werken is het grip krijgen op het aantal verwijzingen naar maatwerk. Daarnaast gaat deze projectorganisatie integraal aan de slag met de financiële uitdagingen die er op het terrein van de jeugdhulp zijn;
7. Blijf inzetten op preventie en vroegsignalering. Hiermee kunnen op termijn kosten worden bespaard. Eerder signaleren kan voorkomen dat dure maatwerkvoorzieningen worden ingezet;

### *Participatiewet*

8. Blijf sturen op de menselijke maat (belangen en mogelijkheden) als norm; ondanks randjes en rafels, groeit uit die houding het benodigde vakmanschap en ontkokerd denken en werken;
9. Verstevig de focus op de transparantie van de arbeidsmarkt en de daarvoor benodigde regionale samenwerkingen en andere randvoorwaarden. Monitor driemaandelijks via het Werkbedrijf deze transparantie en pas de sturing daarop aan;
10. Organiseer – middels een aanpak en bijbehorende campagne - dat we als vertegenwoordiger van de gemeente Venlo fier kunnen uitdragen een voorbeeld te zijn in de inclusiviteit van de arbeidsmarkt. Stel daartoe voor 1 maart een plan van aanpak op;
11. Breng indachtig de wens van de gemeenteraad de scenario's waarin de gemeente haar verantwoordelijkheid voor WSW-werknemers kan invullen, in januari 2017 in beeld. Stel in het eerste kwartaal van 2017 een daaropvolgend projectplan op om, conform bestuurlijke keuzes, de doorontwikkeling van de WSW-uitvoering ter hand te nemen. Betrek daarin de waarschijnlijke nieuwe gemeentelijke taken inzake Beschut Werken;
12. Organiseer – zo mogelijk op arbeidsmarktregionale schaal – in afwachting van realisatie van de integrale WSW-benadering, dat tenminste voor het eerste halfjaar 2017 de gemeente in staat is de wettelijk verplichte Beschut Werken-voorzieningen aan te bieden aan hen die daar wettelijk recht op hebben;

## Raadsvoorstel - onderbouwing

13. Gebruik de mengeling van werk-culturen als gevolg van de '2D naar 3D'-beweging om meer oplossingen in de 0-de en 1<sup>e</sup>-lijn te organiseren en faciliteren;

### *Algemeen*

14. Een brede evaluatie van de sociale wijkteams (kernteams en uitvoeringsteams), met als belangrijkste aandachtspunten: wanneer wel of niet een keukentafelgesprek en leefzorgplan, mogelijkheden om lichte vormen van ondersteuning laagdrempelig in te zetten, veel voorkomende problematiek herkennen en collectief aanpakken, optimaal benutten van initiatieven en activiteiten in de wijk;
15. Organiseer dat in de voorbereiding van gemeentelijke besluitvorming die gevolgen kunnen hebben voor initiatieven en activiteiten van burgers in de wijk, met de belanghebbende burgers wordt overlegd om te komen tot passende oplossingen;
16. Stel met inbreng vanuit bewonersnetwerken en cliënten een plan van aanpak op, de individuele burger, bewonersinitiatieven, vrijwilligersorganisaties, professionals en de gemeente met elkaar in verbinding te brengen, zodat ze elkaars mogelijkheden optimaal kunnen benutten. Creëer daarbij duidelijkheid over de rol die de gemeente in verschillende situaties wel en niet wil vervullen, variërend van zelf uitvoeren, regie voeren, faciliteren tot geen rol vervullen;
17. Evalueer de huidige manier van opdrachtgeven, onderzoek daarbij de mogelijkheden voor meer bij de kanteling passende vormen van sturing en bekostiging. Bekijk daarbij ook, hoe en langs welke tijdlijn deze voor de verschillende taken het beste vorm gegeven kunnen worden. Betrek in dit onderzoek ook de optie om als gemeente activiteiten in eigen beheer uit te voeren;

### *Financiën*

18. Zoek de komende maanden over de volle breedte van het sociaal domein verdere mogelijkheden en ontwikkel verdere maatregelen om de geprognosticeerde tekorten voor 2016 en 2017 verder terug te dringen. Analyseer daarvoor alle inkomsten en uitgaven en geef prioriteit aan realistische maatregelen die inkomsten en uitgaven duurzaam in balans brengen;  
*Zoals aangegeven worden de tekorten in het financieel vierkant sociaal domein met name veroorzaakt door een stijging van de maatwerkvoorzieningen in combinatie met een daling van de integratie-uitkering sociaal domein, met name voor het taakveld jeugd.*  
*De eerste stappen van de onder 4 t/m 7 beschreven aanbevelingen op het terrein van jeugd zijn en worden op dit moment al gezet en zullen naar verwachting leiden tot een ombuiging van ca. € 1,5 miljoen voor 2017 en ca. € 2,2 miljoen op jaarbasis in 2018 en verder.*

## Raadsvoorstel - onderbouwing

### *Sturing en facilitering*

19. Stuur en faciliteer door middel van de geactualiseerde versie van de eerder beschreven transformatieagenda voor 2017 de opgaven voortvloeiend uit de aanbevelingen van deze Tussenevaluatie.  
*De opgaven voortvloeiend uit de aanbevelingen in deze Tussenevaluatie hebben mede in het licht van de financiële opgave de hoogste prioriteit.  
Neem de te ondernemen acties zo concreet mogelijk (met "SMART" criteria<sup>3</sup>) op.*

## **2. Relatie met programma**

De Tussenevaluatie 2016 die nu voorligt geeft met name verdere uitwerking aan de volgende programma's:

- Programma 4: Zorg, ondersteuning en welzijn;
- Programma 5: Onderwijs en jeugd;
- Programma 3: Participatie;
- Programma 2: Openbare orde en veiligheid.

## **3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)**

De beoogde transformatie van het heden (waarin we als gemeente nog veel voor de burger regelen) naar de beoogde toekomst (waar burgers zelf en samen aan zet zijn met ondersteuning vanuit de gemeente), komt nog niet voldoende op gang. De beweging op de zogenaamde trap van oplossingen, vindt nog onvoldoende plaats. Met het uitvoeren van de aanbevelingen in dit raadsvoorstel worden verdere stappen gezet om de transformatie daadwerkelijk te realiseren.

## **4. Wat en waarom? (Waarom is dit voorstel nodig?)**

Dit voorstel is nodig omdat uw raad een besluit dient te nemen of u het beleid in het beleidsplan decentralisaties sociaal domein en de eerste Tussenevaluatie en de daarop gebaseerde verordeningen wilt voortzetten, of dat aanpassing noodzakelijk is. Op basis van deze Tussenevaluatie 2016 zijn wij tot de conclusie gekomen, dat aanpassingen nodig zijn in het uitvoeringsconcept, om enerzijds aan onze inhoudelijke opgaven te kunnen (blijven) voldoen en anderzijds ook financieel gezien tot een duurzame uitvoering van onze taken te komen.

## **5. Afweging / argumentatie**

Het gedachtengoed in het Beleidsplan "Een bijzondere tijd", beleidsplan decentralisaties gemeente Venlo en het op basis daarvan geformuleerde beleid vormen in onze ogen nog steeds de juiste koers. Wel zien we dat het uitvoeringsconcept op onderdelen aangepast moet worden om de transformatie beter vorm te kunnen geven en om ook binnen de door de raad gestelde financiële kaders te blijven. De aanbevelingen in dit raadsvoorstel geven hiervoor het kader aan.

## **6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?**

In de voorbereiding van deze Tussenevaluatie 2016 zijn de Adviesraad Sociaal Domein en alle daarbij aangesloten achterbanfora actief betrokken. Met de Adviesraad is afgesproken

<sup>3</sup> SMART: Specifiek, Meetbaar, Aceptabel, Realistisch, met Tijdplanning

## Raadsvoorstel - onderbouwing

dat deze inhoudelijke input zou leveren in de voorbereidingsfase en geen formeel advies zou geven, omdat het hier om een evaluatie en niet om concrete voorstellen tot beleidswijziging gaat. De inhoudelijke input is met name geleverd in een digitale inventarisatieronde gedurende de zomer bij zowel de Adviesraad als de achterbanfora en vervolgens in een uitgebreide gespreksronde met de Adviesraad zelf, gedurende diens "heidag" op 10 oktober jl.

Bij de verdere uitwerking naar concrete voorstellen zal de Adviesraad op de gebruikelijke wijze om advies worden gevraagd.

Daarnaast is separaat gesproken met een afvaardiging van de werkgroep PGB.

### 7. Financiële paragraaf

De aanbevelingen in de Tussenevaluatie hebben op zich geen directe financiële consequenties.

In de Finrap 2016 is de financiële prognose voor 2016 voor het sociaal domein geschetst. Binnen het budgettair kader voor het sociaal domein wordt voor 2016 een tekort verwacht van € 4,3 miljoen.

De financiële prognose voor 2016 ziet er als volgt uit.

#### *Meerjarenperspectief budgettair kader*

Het budgettair kader (de beschikbare financiële middelen) in het sociaal domein is opgebouwd uit de integratie-uitkering sociaal domein, bestaande budgetten en eigen bijdragen. Deze vormen de inkomsten van het budgettair kader sociaal domein.

Het budgettair kader vertoont na verwerking van de effecten van de septembercirculaire 2016 de volgende ontwikkeling:

<b>(bedragen x € 1.000)</b>	<b>realisatie 2015</b>	<b>begroting 2016</b>	<b>begroting 2017</b>	<b>begroting 2018</b>
Integratie-uitkering sociaal domein	106.037	97.832	93.634	94.031
Bestaande budgetten	28.732	28.567	27.879	28.103
Eigen bijdragen	1.530	5.375	5.375	5.375
Aanvullende bijdrage WAA	1.996	0	0	0
<b>Budgettair kader</b>	<b>138.295</b>	<b>131.774</b>	<b>126.888</b>	<b>127.509</b>

De daling van de integratie-uitkering sociaal domein vindt met name plaats door verdere korting op het budget jeugd.

#### *Prognose uitgaven 2016*

Voor de uitgaven in het financieel vierkant sociale domein wordt een prognose verwacht van € 134,6 miljoen. Dit is € 4,3 miljoen meer dan de in 2016 beschikbare middelen.

In deze prognose is rekening gehouden met het tekort van de gemeenschappelijke regeling WAA van € 2,4 miljoen. Verder zijn in de prognose ook nog nagekomen afrekeningen jeugdzorg over 2015 verwerkt van circa € 600.000. Ook is de verwachte lagere opbrengst van eigen bijdragen verwerkt. Deze posten komen bovenop de daling van de in 2016 beschikbare middelen van € 6,5 miljoen.

De financiële opgave voor 2016 bedraagt hierdoor maar liefst € 9,5 miljoen. Daarvan is in 2016 € 5,2 miljoen opgevangen.

## Raadsvoorstel - onderbouwing

<b>(bedragen x € 1.000)</b>	<b>begroting 2016</b>	<b>prognose 2016</b>	<b>afwijking 2016</b>
<i>Regionale taken als centrumgemeente:</i>			
Beschermd wonen (incl. Venlo)	41.405	40.905	500
Maatschappelijke opvang (incl. Venlo)	11.215	10.157	1.058
<i>Lokale taken:</i>			
WMO	36.280	34.585	1.695
Jeugdzorg	22.990	28.869	- 5.879
Participatie (WSW en re-integratie)	19.884	20.064	- 180
<b>Totaal</b>	<b>131.774</b>	<b>134.580</b>	<b>- 2.806</b>
<b>Verwacht lagere inkomsten eigen bijdragen</b>	<b>1.500</b>		<b>- 1.500</b>
<b>Totaal</b>	<b>130.274</b>	<b>134.580</b>	<b>- 4.306</b>

Uit deze prognose blijkt, dat de financiële problematiek zich met name voordoet op terrein van jeugd: de uitgaven stijgen, terwijl de rijksbijdrage daalt.

Het verwachte tekort voor 2016 van € 4,3 miljoen kan worden opgevangen binnen de reserve decentralisaties. Deze bedraagt op dit moment € 7,5 miljoen. Dit betekent, dat er per saldo voor 2017 nog € 3,2 miljoen reserve beschikbaar is. Tegelijkertijd dalen de inkomsten ten opzichte van 2016 met in totaal ca. € 6,5 miljoen (met inbegrip van de verwachte lagere inkomsten eigen bijdragen).

Er zijn dus extra aanvullende maatregelen en bijbehorende besluiten nodig om voor 2017 binnen de gestelde financiële kaders te blijven.

Momenteel vindt een uitwerking van de aanbevelingen uit de Tussenevaluatie in concrete maatregelen plaats. De doelstelling daarbij is om ook in de komende jaren binnen het budgettaire kader te blijven. Wij zullen u in februari 2017 informeren over deze maatregelen en verwachte financiële effecten daarvan.

### 8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

<b>Wel of geen risico</b>	<b>Wel of niet</b>
Juridische aspecten en wettelijk kader	Wel
Financiële risico's en aspecten	wel
Economische risico's	niet
Maatschappelijke risico's	wel
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	niet
Overige strategische risico's	Niet

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Bij de vaststelling van het Beleidsplan decentralisaties sociaal domein hebben wij

## **Raadsvoorstel - onderbouwing**

aangegeven dat wij risico's zagen op juridisch vlak en financiële en maatschappelijke risico's.

Ten aanzien van juridische aspecten zijn mogelijke risico's geconstateerd rondom de dienstverlening in de toegang en de uitvoeringsteams. De mogelijke risico's worden vóór 1 maart 2017 in een projectmatige aanpak in kaart gebracht en voorzien van advies hoe hier mee om te gaan.

Voor het overige zijn de risico's betreffende juridische aspecten teruggebracht tot een normaal te achten risiconiveau bij de uitvoering van gemeentelijke taken.

De financiële risico's blijven aanzienlijk. Wij gaan er van uit dat de acties en de maatregelen voortvloeiend uit deze Tussenevaluatie er toe zullen leiden dat we in de komende jaren (blijven) voldoen aan de hoofddoelstelling: het bieden van passende zorg en ondersteuning binnen de door uw raad aangegeven financiële kaders. Tegelijkertijd blijft het lastig voorspellen in het sociaal domein. De financiële ontwikkelingen hangen in belangrijke mate ook af van ontwikkelingen die door Venlo zelf niet beïnvloed kunnen worden (denk aan de ontwikkeling van rijksbijdragen en gevolgen van nieuwe en gewijzigde weet- en regelgeving). Uiteraard blijven wij deze ontwikkelingen volgen en waar nodig uw raad informeren of om besluitvorming vragen.

Met betrekking tot maatschappelijke risico's is binnen de Wmo van een zorgaanbieder een melding van een incident is ontvangen, welke is onderzocht door de toezichthoudend ambtenaar. Ten aanzien van jeugd zijn geen meldingen ontvangen.

Het risico van incidenten en calamiteiten blijft, zeker in meer complexe situaties, altijd aanwezig.

### **9. Vervolgprocedure voor de raad**

Wij zullen u informeren over de voortgang van de implementatie van de aanbevelingen van de Tussenevaluatie 2016 via de Vorap en de Finrap in de jaarlijkse P&C-cyclus en wanneer daar aanleiding toe is via raadsinformatiebrieven.

# Raadsbesluit

## GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Tussenevaluatie 2016 3D's  
raadsnummer 2017 3  
raadsvergadering d.d. 25 januari 2017

team MOVZV  
steller WAG van Horck  
doorkiesnummer  
e-mail w.vanhorck@venlo.nl  
datum 6 december 2016

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 13 december 2016, registratienummer 1058704; gelet op artikel 149 van de Gemeentewet of op artikel ;

overwegende, dat de raad bij besluit van 29 oktober 2014 een Beleidsplan decentralisaties sociaal domein "Een bijzondere tijd" met bijbehorende verordeningen heeft vastgesteld als voortschrijdend vierjarenplan;

dat er een tweede tussenevaluatie heeft plaatsgevonden, die leidt tot aanbevelingen om op onderdelen belangrijke aanpassingen in het uitvoeringsconcept, om enerzijds aan onze inhoudelijke opgaven te kunnen (blijven) voldoen en anderzijds ook financieel gezien tot een duurzame uitvoering van onze taken te komen;

besluit:

1. Kennis te nemen van de Tussenevaluatie 2016 beleidsplan decentralisaties sociaal domein (bijlage 1);
2. Vast te stellen de daaruit voortvloeiende 19 aanbevelingen:

*Wmo*

1. "Ontzorg" initiatiefnemers van burgerinitiatieven en activiteiten in de wijk en faciliteer de initiatieven die daarvoor in aanmerking komen, indien nodig ook structureel;
2. Onderzoek de mogelijkheid van andere vormen van algemene voorzieningen, die een goed alternatief kunnen vormen voor het inzetten van dure individuele maatwerkvoorzieningen, kijk daarbij ook naar "best practices" elders. Ondersteun de ontwikkeling van de meest kansrijke ideeën;
3. Voer het onderzoek naar sturing en bekostiging van huishoudelijke hulp uit in het kader van het bredere onderzoek genoemd in aanbeveling nummer 17;

## Raadsbesluit

### *Jeugd*

4. Creëer mogelijkheden voor de uitvoeringsteams jeugd om in te kunnen zetten op voorliggende- en algemene voorzieningen. We denken hierbij aan het eenvoudiger inzetten van voorliggende voorzieningen en bieden van ruimte aan gezinscoaches om zonder indicatie lichte zorgvragen op te kunnen pakken;
5. Pas het uitvoeringsconcept op onderdelen aan zodat Jeugdwet (jeugdtaken) effectiever en efficiënter kunnen worden uitgevoerd: we denken aan een 'snelle' route leefzorgplan;
6. *Financiën*  
De toegang tot jeugdhulp moet, met name ook vanuit financieel oogpunt, kritisch worden geanalyseerd om te kijken hoe de instroom richting maatwerkvoorzieningen kan worden ingeperkt. Met een projectorganisatie (taskforce jeugd) gaan we concreet met het thema jeugd aan de slag. Een van de zaken waar deze projectorganisatie aan gaat werken is het grip krijgen op het aantal verwijzingen naar maatwerk. Daarnaast gaat deze projectorganisatie integraal aan de slag met de financiële uitdagingen die er op het terrein van de jeugdhulp zijn;
7. Blijf inzetten op preventie en vroegsignalering. Hiermee kunnen op termijn kosten worden bespaard. Eerder signaleren kan voorkomen dat dure maatwerkvoorzieningen worden ingezet;

### *Participatiewet*

8. Blijf sturen op de menselijke maat (belangen en mogelijkheden) als norm; ondanks randjes en rafels, groeit uit die houding het benodigde vakmanschap en ontkokerd denken en werken;
9. Verstevig de focus op de transparantie van de arbeidsmarkt en de daarvoor benodigde regionale samenwerkingen en andere randvoorwaarden. Monitor driemaandelijks via het Werkbedrijf deze transparantie en pas de sturing daarop aan;
10. Organiseer – middels een aanpak en bijbehorende campagne - dat we als vertegenwoordiger van de gemeente Venlo fier kunnen uitdragen een voorbeeld te zijn in de inclusiviteit van de arbeidsmarkt. Stel daartoe voor 1 maart een plan van aanpak op;
11. Breng indachtig de wens van de gemeenteraad de scenario's waarin de gemeente haar verantwoordelijkheid voor WSW-werknemers kan invullen, in januari 2017 in beeld. Stel in het eerste kwartaal van 2017 een daaropvolgend projectplan op om, conform bestuurlijke keuzes, de doorontwikkeling van de WSW-uitvoering ter hand te nemen. Betrek daarin de waarschijnlijke nieuwe gemeentelijke taken inzake Beschut Werken;
12. Organiseer – zo mogelijk op arbeidsmarktregionale schaal – in afwachting van realisatie van de integrale WSW-benadering, dat tenminste voor het eerste halfjaar 2017 de gemeente in staat is de wettelijk verplichte Beschut Werken-voorzieningen aan te bieden aan hen die daar wettelijk recht op hebben;

## Raadsbesluit

13. Gebruik de mengeling van werk-culturen als gevolg van de '2D naar 3D'-beweging om meer oplossingen in de 0-de en 1<sup>e</sup>-lijn te organiseren en faciliteren;

### *Algemeen*

14. Een brede evaluatie van de sociale wijkteams (kernteams en uitvoeringsteams), met als belangrijkste aandachtspunten: wanneer wel of niet een keukentafelgesprek en leefzorgplan, mogelijkheden om lichte vormen van ondersteuning laagdrempelig in te zetten, veel voorkomende problematiek herkennen en collectief aanpakken, optimaal benutten van initiatieven en activiteiten in de wijk;
15. Organiseer dat in de voorbereiding van gemeentelijke besluitvorming die gevolgen kunnen hebben voor initiatieven en activiteiten van burgers in de wijk, met de belanghebbende burgers wordt overlegd om te komen tot passende oplossingen;
16. Stel met inbreng vanuit bewonersnetwerken en cliënten een plan van aanpak op, de individuele burger, bewonersinitiatieven, vrijwilligersorganisaties, professionals en de gemeente met elkaar in verbinding te brengen, zodat ze elkaars mogelijkheden optimaal kunnen benutten. Creëer daarbij duidelijkheid over de rol die de gemeente in verschillende situaties wel en niet wil vervullen, variërend van zelf uitvoeren, regie voeren, faciliteren tot geen rol vervullen;
17. Evalueer de huidige manier van opdrachtgeven, onderzoek daarbij de mogelijkheden voor meer bij de kanteling passende vormen van sturing en bekostiging. Bekijk daarbij ook, hoe en langs welke tijdlijn deze voor de verschillende taken het beste vorm gegeven kunnen worden. Betrek in dit onderzoek ook de optie om als gemeente activiteiten in eigen beheer uit te voeren;

### *Financiën*

18. Zoek de komende maanden over de volle breedte van het sociaal domein verdere mogelijkheden en ontwikkel verdere maatregelen om de geprognosticeerde tekorten voor 2016 en 2017 verder terug te dringen. Analyseer daarvoor alle inkomsten en uitgaven en geef prioriteit aan realistische maatregelen die inkomsten en uitgaven duurzaam in balans brengen;  
*Zoals aangegeven worden de tekorten in het financieel vierkant sociaal domein met name veroorzaakt door een stijging van de maatwerkvoorzieningen in combinatie met een daling van de integratie-uitkering sociaal domein, met name voor het taakveld jeugd.*  
*De eerste stappen van de onder 4 t/m 7 beschreven aanbevelingen op het terrein van jeugd zijn en worden op dit moment al gezet en zullen naar verwachting leiden tot een ombuiging van ca. € 1,5 miljoen voor 2017 en ca. € 2,2 miljoen op jaarbasis in 2018 en verder.*

## Raadsbesluit

### *Sturing en facilitering*

19. Stuur en faciliteer door middel van de geactualiseerde versie van de eerder beschreven transformatieagenda voor 2017 de opgaven voortvloeiend uit de aanbevelingen van deze Tussenevaluatie.  
*De opgaven voortvloeiend uit de aanbevelingen in deze Tussenevaluatie hebben mede in het licht van de financiële opgave de hoogste prioriteit.  
Neem de te ondernemen acties zo concreet mogelijk (met "SMART" criteria<sup>4</sup>) op.*

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 januari 2017.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten

<sup>4</sup> SMART: Specifiek, Meetbaar, Aceptabel, Realistisch, met Tijdplanning